

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.I.35.389/2014/6.szám

A Kúria a dr. Cserta Zoltán jogtanácsos által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Molnár Krisztián jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Központi Hivatal alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. február 21-én kelt 25.K.33.073/2013/3. sorszámu jogerős ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.K.33.073/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A szerencsejáték szervezéssel és pénznyerő automaták működtetésével foglalkozó felperes 2013. július 22-én kérelmet terjesztett elő az adóhatóságnál a pénznyerő automaták igazgatási szolgáltatási díjának, valamint adójának időarányos visszatérítése iránt, mivel a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvényt (továbbiakban Szjtv.) 2012. október 10-től módosító 2012. évi CXLIV. törvény (továbbiakban Mód.tv.) megtiltotta a pénznyerő automaták kaszinón kívüli működtetését. A felperes kérelmét arra alapozta, hogy az engedéllyel rendelkező pénznyerő automatára a 2012. októberre esedékes 1.500.000 Ft játékadót - az Szjtv. 2012. október 9-ig hatályos 33. § (1) bekezdése alapján - befizette. Az átalányadót a tevékenység folytatása, azaz a bevételszerzés mellett kell az állammal szembeni kötelezettségként teljesíteni, így tehát az adó időarányosan visszajár, mint ahogy az októberben megszűnt engedélyre tekintettel a teljes évre megfizetett igazgatási szolgáltatási díj időarányos része is.

Az alperes 1859151950 számú határozatával a kérelmét elutasította.

Rögzítette, hogy a határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, 30 napon belül keresetet lehet a bíróságnál előterjeszteni. A felperesnek II. kategóriájú pénznyerő automatára volt 2011. május 25-től 2013. május 24-ig engedélye, amely azonban 2012. október 10-én az Szjtv. 40/A. § (1) bekezdés alapján érvényét veszttette. Utalt a határozat az Szjtv. 2012. október 10-e előtt hatályos 26. § (13) bekezdésére és 11. § (1) bekezdésére. Kifejtette, hogy a szerencsejáték szervezésének engedélyezéséért, ellenőrzéséért, az állami adóhatóság által végzett egyes igazgatási szolgáltatások igénybevételeért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Ez az egyes szerencsejátékok engedélyezésével, lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok végrehajtásáról szóló 32/2005. (X.21.) PM rendelet (továbbiakban Vhr.) 2013. március 4-e előtt hatályos 77. § (4) bekezdés b) pontja szerint II. kategóriájú pénznyerő automata üzemeltetése iránti kérelem esetében játékhelyenként 75.000 Ft igazgatási szolgáltatási díj fizetését jelentette. Mindezek alapján a felperesnek az igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettsége teljes mértékben fennállt, a megfizetett díj részösszegének visszautalása nem lehetséges, annak nincs jogszabályi alapja. Utalt még az Szjtv. 7/A. § (2) bekezdésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban Ket.) 71. § (1) bekezdésére, 72. § (1) bekezdésére, 100. § (1) bekezdés a.) pontjára, (2) bekezdésére, 109. § (1) bekezdésére és a Pp. 22. § (2) bekezdésére, 326. § (7) bekezdésére, 330. §-ára. A játékadó arányos részének visszatérítéséről a határozat rendelkezést nem tartalmazott.

A felperes keresetében elsődlegesen a Pp. 339. § (2) bekezdés b) pontja alapján kérte akként megváltoztatni az alperes határozatát, hogy a felperes részére az igazgatási szolgáltatási díj időarányos része, 127.215 Ft visszautaltatásra kerüljön. A játékadó tekintetében pedig kérte a bíróságot, hogy az alperes helyett hozzon határozatot, kötelezve az alperest 1.050.000 Ft befizetett adó visszautalására. Hivatkozott az Szjtv. 11. § (1) bekezdésére, 7/A. § (2) bekezdésére, a Ket. 20. § (1) bekezdésére, 22. § (2) bekezdésére, 109. § (1) bekezdés a) pontjára, 100. § (1) bekezdés a) pontjára, (2) bekezdésére, a Pp. 327. § (1) bekezdés a) pontjára, továbbá az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 72. § (1) bekezdés b) pontjára, 120. § (1) bekezdés b) pontjára is. A Mód.tv. a hatályba lépése napjával megtiltotta a pénznyerő automaták további üzemeltetését. Ehhez képest a felperes az egész októberi hónapra megfizette az ún. játékadót, és az engedélyező hatóság részére a teljes évre járó igazgatási szolgáltatási díjat is. Álláspontja szerint ennek időarányos része számára visszajár, ehhez képest az igazgatási szolgáltatási díj arányos visszautaltatását az alperes konkrét jogszabályi hivatkozás nélkül utasította el, az adó visszatérítésére vonatkozóan pedig egyáltalán nem döntött. Az

Szjtv. 11. § (1) bekezdése pontosan szabályozza mikor nem kell visszatéríteni az igazgatási szolgáltatási díjat, a felperes esete pedig nem tartozik ebbe a körbe. Az alperes csak az internetes felületén tett közzé egy tájékoztatót, felhívott minden engedélyest, hogy mely időpontig adja le az engedélyeket. Rögzítette a felperes még azt is, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban Itv.) sem rendelkezik az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítéséről az esetben, ha valamely tevékenység - melyért a díjat befizették - az engedélyben meghatározott idő előtt az engedélyes döntésétől függetlenül megszűnik. Ellenben a 67. § (5) bekezdésében kimondja, hogy az igazgatási szolgáltatási díjat megállapító jogszabályban rendelkezni kell a visszatérítés szabályairól. Az Itv. ezen szakaszának tett eleget az Szjtv. 11. § (1) bekezdése, amikor rendelkezett az igazgatási szolgáltatási díjról, úgy, hogy az eljárás megszüntetése vagy engedélyköteles tevékenységre vonatkozó elutasítás esetén tiltotta meg a díj visszatérítését. Az engedély ex lege vesztette hatályát, amiből viszont figyelemmel az Szjtv. 11. § (1) bekezdésére az következik, hogy az engedélyes megfelelően igényt tarthat az időarányos díj visszatérítésére. Továbbá az Szjtv. nem tartalmaz rendelkezést arra, hogy akkor is adót kell fizetni, amikor a pénznyerő automata a működtető számára nem biztosít bevételt, tehát 21 napra az alperesi adóhatóság jogalap nélkül tartott igényt az adóra. Az Art. 72. § (1) bekezdés b) pontja alapján az adóhatóság köteles eljárni és elbírálni többek között az adó-visszatérítéssel és visszaigényléssel kapcsolatos kérelmeket, erről az alperes határozatában egyáltalán nem rendelkezett, még csak utalást sem tett rá.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.K.33.073/2013/3. számú ítéletével az igazgatási szolgáltatási díjjal kapcsolatos keresetet elutasította. Az adó időarányos visszatérítésére irányuló kérelmet a pertől elkülönítette, majd áttette az adóhivatalhoz. Az érdemi ítélet rögzítette, hogy a Mód.tv. hatályba lépésével az addig kiadott engedélyek érvényüket veszítették, az azt megelőző időszakra az Szjtv. korábbi rendelkezései voltak irányadók. Az Szjtv. 11. § (1) bekezdésének rendelkezése nem teremt jogalapot arra, hogy az igazgatási szolgáltatási díj időarányos részét a hatóság a felperes számára visszatérítse, azaz a Mód.tv. ilyen irányú rendelkezésének hiányában nincs lehetőség visszatérítésre. Ennek alátámasztására az ítélet idézte a Mód. tv. 40/A. § (1)-(2) bekezdését, továbbá kifejtette, hogy a pénznyerő automata tényleges üzemeltetésének időtartama a felperesi kötelezettség teljesítését nem befolyásolta, tekintettel arra, hogy a perbeli esetben hatóság az engedélyezési eljárást lefolytatta, így a befizetett igazgatási szolgáltatási díj részbeni visszatérítésének nincs jogi alapja.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő - a tartalmi lényegét tekintve a keresetlevélben foglaltakkal azonos -

felülvizsgálati kérelmet. Kifejtette, hogy az Szjtv. 11. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az igazgatási szolgáltatási díjat az engedélyezésért, ellenőrzésért és egyes igazgatási szolgáltatásokért kell megfizetni. Az Itv. a 67. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a díj mértékét annak megfelelően kell megállapítani, hogy a hatóságnál felmerült és másra át nem hárítható költségeket fedezze. A két szabály összevetéséből egyértelmű, hogy az igazgatási szolgáltatási díj az engedély kiadásával kapcsolatos és az érvényességi időtartama alatt a hatóság által tett egyéb intézkedések költségének fedezetére szolgál. Ebből pedig az következik, hogy amennyiben az engedély a kérelmezőn kívülálló okból érvényét veszíti, az időarányos rész visszajár. Megítélése szerint a Mód.tv. nem arra adott felhatalmazást az alperesnek, hogy az interneten tegyen közzé tájékoztatókat, hogy mi a teendője az érintett szerencsejáték szervezőknek, hanem hatósági döntést kellett volna hoznia, megállapítani, hogy van-e további fizetési kötelezettség vagy esetleg visszatérítendő túlfizetés.

Megkérdőjelezte a felperes azt is, hogy a fellebbezési jog kizárása jogszerű volt-e az Szjtv. 7/A. § (2) bekezdés alapján, ugyanis álláspontja szerint az abban felsorolt tevékenységi körök egyikébe se illeszthető be jelen eljárás tárgya.

Végezetül kifejtette felperes, hogy a bírósági ítélet indokolásának bizonyos mondatai éppen a felperes álláspontját támasztják alá, amikor hivatkoznak az Alaptörvény 28. cikkére. Nézete szerint ugyanis a meghozott döntés éppen a józan ésszel ellentétes, amit megerősít a jogalkotásról szóló 2010. évi CXIX. törvény 2. § (2) bekezdése, amely elvi éllel rögzíti, hogy jogszabály módosításával nem lehetséges meglévő kötelezettséget terhesebbé tenni. Hivatkozott továbbá az Alkotmánybíróság 39/1997. (VII.1.) AB számú határozatára, mely szerint a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára. A bíróságnak az általános életfelfogás és az Alaptörvény szellemében kellett volna eljárnia, ezért indítványozta felperes a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján az ítélet megváltoztatását akként, hogy a Kúria kötelezze az alperest az igazgatási szolgáltatási díj időarányos részének, pontosan 127.215 Ft visszautaltatására, vagy pedig helyezze hatályon kívül az ítéletet és utasítsa új eljárásra az elsőfokú bíróságot, és marasztalja az alperest perköltségben.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Ugyanakkor azt fejtette ki, hogy álláspontja szerint a Pp. előírásainak figyelmen kívül hagyásával a felperes fellebbezést nyújtott be az ítélet ellen, amire nem volt lehetősége figyelemmel a Pp. 340. § (1) bekezdésben foglaltakra.

A felperes észrevételezte, hogy az alperes ellenkérelme téves, hiszen nem fellebbezést terjesztett elő az ítélettel szemben, hanem

egyértelműen felülvizsgálati kérelmet.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A Kúria az elsőfokú jogerős ítéletet a rendelkezésre álló adatok, iratok alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül, és megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt okokból nem jogszabálysértő. Elöljáróban rögzíti, hogy a játékadó időarányos visszatérítéséről sem az alperesi határozat, sem az elsőfokú ítélet nem döntött, az erre vonatkozó kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság elkülönítette és áttette a hatáskörrel rendelkező szervhez. Ehhez képest a felülvizsgálati kérelem még mindig tartalmazott e körben is érdemi kifejtést, bár tény, hogy a felperes önálló petitumot erre már nem terjesztett elő. Ily módon a Kúria a játékadóval kapcsolatos kérdéskört nem bírálhatta el, azt semmilyen vonatkozásban nem érinthette, tehát a döntést mellőzte.

Rögzíti továbbá a Kúria, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében nívumként hivatkozott arra, hogy számára kétséges a közigazgatási eljárásban való fellebbezés kizárásának jogszerűsége. Mivel azonban ezen eljárási kérdést a felperes a keresetében nem vetette fel, arra az elsőfokú bíróság ítéletében kitérni nem tudott. Így - mivel a felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálat tárgya az elsőfokú jogerős ítélet - a Kúria hatáskörelvonás okán e kérdésben sem foglalhatott érdemben állást.

Ugyanakkor a Kúria megállapította, hogy az igazgatási szolgáltatási díj időarányos visszatérítése tárgyában az elsőfokú ítélet jogszerűen döntött, azaz alappal utasította el a díj arányos visszautalását megtagadó hatósági határozat elleni felperesi keresetet. Helyesen hivatkozott a bíróság arra, hogy a felperesnek, mint szerencsejáték szervezéssel foglalkozó vállalkozásnak, az aktuálisan hatályos jogszabály értelmében fennállt a 2. évre vonatkozó igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettsége, melynek akkor eleget is tett. Ahhoz, hogy ebből utóbb - a működési időt lerövidítő törvényi változás miatt - visszatérítést igényelhessen, jogszabályi felhatalmazásra lett volna szükség. Ilyet a Mód.tv. még az átmeneti rendelkezései között sem tartalmazott.

A Kúria álláspontja szerint a visszatérítéshez való jogot azon elméleti, logikai értelmezéssel nem lehet megállapítani, hogy az igazgatási szolgáltatási díj funkciója többes, azaz nemcsak az engedélyezéssel kapcsolatos hatósági költségeket, hanem az esetleges később felmerülő kiadások fedezetét is szolgálja. A jogalkalmazóknak az ügyfél kérelmére indult eljárásban pénz visszatérítésre irányuló döntéséhez az adott jogviszonyra vonatkozó tételes jogszabályban foglalt felhatalmazás szükséges. Ennél fogva nem osztotta a Kúria azon felperesi nézetet, hogy az elsőfokú

ítéleti döntés az Alaptörvény 28. §-ában foglalt követelménnyel - a józan észnek megfelelő jogalkalmazással - ellentétben álló, és csupán formális jogszerűségi vizsgálat lett volna.

Végezetül rögzíti a Kúria, hogy a felperes mind tartalmilag, mind formailag kétséget kizáróan rendkívüli jogorvoslatot, azaz felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az elsőfokú jogerős ítélet ellen, így az alperesi ellenkérelemben foglalt, az ítélettel szembeni fellebbezés lehetőségével kapcsolatos okfejtés vizsgálata szükségtelen volt.

Minderre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján az elsőfokú jogerős ítéletét hatályában fenntartotta.

A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperes a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2015. január 8.

Dr. Hajnal Péter sk. tanácselnök, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet sk. előadó bíró, Dr. Heinemann Csilla sk. bíró